

zostało. Starożytny naród sam się wreszcie wynalazł, wolny od wszelkiego połączenia, które tak długo wstrzymywało jego rozwinięcie. Hollandya stała się znowu krajem xiążąt Oranii, a ci napowrót jey xiążętami; tak długo nieznane uczucie być razem z swojemi rodakami i panującymi, niebezpieczeństwa chwilowe, sprawiedliwość rzeczysamey, nie-naganny charakter naczelnika narodu i tych co go otaczają, wszystko to otworzyło serca pełnym uczucia wrażeniom przykładów wielkomyślnych i ofiargodnych czasów dawniejszych. Jakkolwiek wyrzeczenie króla śmiałem się być zdaje, wyrzekł on jednak tylko powszechne mniemanie; gdyż tylko jeden jest głos powszechny w tej mierze, iż honor narodu winien być ocalonym, wszelkim kosztem i że nienależy przyjmować żadnych ograniczeń, jakieby przepisani być mogły. Niewidziano nigdy większej jednogodności umysłów całego ludu w czasach nayniebezpieczniejszych. — Wszelkiego rodzaju poświęcenia bez szemrania niesiono w ofierze, a skarga żadna nie zaszła; wolność druku jest u nas nieograniczona, pomimo tego jednak żadne naymniejsze pismo opozycyjne nie okazało się. Nikt nie wątpi o zwycięstwo w końcu dobrej sprawy; chociaż kraj jest mały, to jednak może stosunkowo dostarczyć siły potężnej, i w tym względzie skąpy nie będzie. Cała prawie Europa jest dłużną temu krajowi, myżadnemu nie jesteśmy nie winni, posiadamy *Jawę* najbogatszą w świecie kolonję, dostarcza ona już teraz więcej a niżeli kosztuje, corok więcej zaś przynosić będzie korzyści; nasz handel z państwem niemieckiem jest znaczniejszy jak był przed lat 16, i jakkolwiek nasze położenie mogło się niektórym wydawać krytycznem, to przecież zdania tego podzielać nie będą lepiey obeznani z interessami zagranicznymi; gdyż jest nie do uwierzenia jaka massa naszego gruntu w ostatnich czasach za Angielskie aktiwa zakupioną została; równie Szwaycarya, Prussy i Rossya znaczne summy na ten cel wyłożyły. Wszystkie tu wyliczone korzyści zostały teraz w prowadzone w działanie; a jeżeli Hollandya sama się nie zaniedba, za co, zdaniem moim, śmiało ręczyć można, to nie zostanie opuszczoną i posłuży przez stałość swoją wszystkim szlachetnym ludom niepodległość swoją popierającym za wzór godny naśladowania. (G. B. St.)

TURCYA

STAMBUL 25 Lutego.

Postanowienie sułtana względem organizacyi wszystkich rzeczy wojskowych, zostało już po części przywiedzionem do skutku, i leją się działa wielkiego kalibru podług najlepszych wzorów. Ułano już wiele dział twierdzowych i haubic, które d. 7 stycznia z rozkazu sułtana probowano. Pojechał on konno z swego Seraju do zbrojowni artylleryi, i wszedł na kiosk, znajdujący się w miejscu ćwiczeń artylleryi. Wszystko było przysposobionem i zaczęły się ćwiczenia. Próby wybornie się udały, i sułtan oświadczył swoje przekonanie o dobrem odłaniu. Rozpознаwał potem działa, wchodząc w naymniejsze ich szczegóły. Przy tej sposobności kazał dać gratyfikacyą woysku, a wieczorem wrócił pieszo do Seraju. Topdszi basza, pod którego kierunkiem uskuteczniły się te roboty, otrzymał od sułtana ozdobę honorową. — *Monitor Ottomaniski* donosi, iż Dey tunetański oświadczył życzenie przyjęcia nowego systemu wojskowego w miejsce dawnego i prosił sułtana o pozwolenie zaciągania ludzi, celem utworzenia woyska regularnego. Przychylił się sułtan do tej próby, i dla okazania szczególnego swego zadowolenia Dejowi, posłał mu płaszcz szkarłatny z kołnierzem haftowanym złotem i bardzo piękny pałasz, oprócz tego wzory mundurów wojskowych, i instrumentów muzycznych, tudzież potrzebne xiążki. Dej podziękował za te dary, i doniósł, iż przywdział nowy ubiór, iż dzieci jego poszły za tym przykładem, i że znakomitsi mieszkańcy zaczęli także nosić nowy mundur. Nowo utworzone woysko wynosi już 6,000 ludzi.

Rozmaitosci

ZGON GETEGO.

— Podziwiany od wszystkich, uwielbiany od wielu, mąż wszystkich czasów i ludów, słowem Gete nieżyje... Aby sobie o twórczej działalności Getego niejaki uczynić można wyobrażenie, dosyć jest przebieść myślą to, w czym geniusz przez lat siedemdziesiąt żywił się i odradzał na nowo. Był on lyrykiem w rozmaitym rodzaju: to w naiwnych, tkliwych, dowcipnych lub cierpkich epigramatach, to w śpiewach lekkich, wesołych, z serca i uczucia płynących, lub pod posta-